

Poštni Glasnik

Glasilo Udruženja p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije, Dravske sekcije v Ljubljani.

Letnik XII.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1932.

8. številka.

Šatô:

Beseda o osebj.

(Sistemizacija. Rezerve. Dopusti. Težke službe. Režijske vožnje.)

To, kar bom povedal, je po večini že znano, vendar pa potrebno, da se večkrat zapiše.

Sistemizacije osobja po novem zakonu še vedno nimamo, dasi bi bila zelo potrebna, mislim pa seveda na sistemizacijo na široki osnovi in v širokogrudnem smislu. Prejšnja sistemizacija je prometno službo še precej upoštevala, njej vzporedno, z rastočim prometom vedno bolj razvijajočo se pisarniško-administrativno pa premalo in tako se mora pri mnogih večjih poštah administrativna služba opravljati z osobjem, ki je bilo sistemizirano za prometno službo. Da vsled tega trpi ta promet in osobje, je jasno.

Rezervnega osobja, kakor ga je določila zadnja sistemizacija, ni skoro nikjer več. Čas neizprosno in neprestano zmanjšuje (reducira) število osobja, nove moči se pa ne sprejemajo oziroma zelo v malem številu. Tako nastaja v naših vrstah za službo in osobje prav občutna vrzel, ki jo bo treba prej ali slej temeljito zakrpati.

Z letnimi odmori osobja je velik križ. Kako težko se dobi dopust, ve menda vsakdo. Mnogi se morajo zadovoljiti samo s polovico dopusta, veliko pa z nobenim. Kdor tega ni doživel, ne ve, kaj je grenka resignacija in služba brez oddiha, ki podira tudi najkrepkejšo konstitucijo.

V najtežjih službah bi se moralo osobje po preteku gotove dobe izmenjati z novimi, svežimi močmi. Prav posebno velja to za selske pismonoše. Tako bi se vedno ohranilo potrebno število osobja in doseglo ravnesje delovnih sil, in sicer v korist službi in osobju.

Režijskih voženj za poštno osobje in njih rodbinske člane v času dopusta še vedno pogrešamo, dasi spadamo pod prometno ministrstvo. Taka vožnja naj bi šla vsakemu na večje daljave za obe smeri potovanja vsaj enkrat na leto. Pa čeprav bi bilo to železniškim blagajnam prej v korist kakor v škodo, se zdi, da smo še daleč od tega.

Teletipni stroj v brzovarnem prometu.

Določnega strokovnega izraza za tak stroj še nimamo, ker še tudi ni uradno uveden v promet. Večina ga pa že pozna. Na velesejmski razstavi si ga je lahko vsak ogledal. V preizkušnjo je bil za časa sezije vključen med Ljubljano in Bledom, sedaj pa je v preizkusnem obratu na progi Ljubljana—Maribor.

Podrobneje opisati stroj bi bilo preobširno. Ni pa nič posebnega za današnje dni v dobi elektrotehnike. Aparat je na zunaj podoben prejšnjim starim znamkam pisalnih strojev, ki so bili še neokretni in nepripravljeni za prenos in tudi po sestavi. Tipke so razporejene tudi v štirih vrstah. Razlikuje se pa od navadnega pisalnega stroja na zunaj v tem, da, ako udarjam na tipke s črkami, ne morem takoj udariti na tipke s šte-

vilkami in obratno, ampak moram prej udariti na tipko, ki oprosti številke in zapre črke ali obratno. To je velike važnosti za dajalca pri slepem dajanju, da mu uravnava lego rok. Ako zadene na zaprto tipko, čuti takoj, da roke niso v pravilni legi. V notranjosti je sestavljen iz elektromotorja in večjega števila kontaktov (peres). Ako udarim na eno tipko, sodeluje pri tem vsakokrat pet peres ali kontaktov.

Stroj je teoretično trikrat hitrejši od sedanjega hughes aparata. Gotovo je, da je to stroj bodočnosti. Ker je tudi že pri nas v preizkušnji, zato hočem podati na kratko, kaj govori glede na naše razmere zanj in kaj proti njemu.

Pri teletipnem stroju ni treba čakati, da nasprotna postaja vključi in nastavi svoj aparat, ker to izvrši vse tista postaja, ki kliče. Kadar vključi svoj aparat, vključi tudi aparat nasprotne postaje. — To je velik prihranek časa. Kakor znano ima en telegrafist 3—5 aparatov. Ako dela na enem, ne more na drugem. Med delom ga kliče neka postaja, ki pa neha klicati in gre na drug aparat, ker ne dobi odgovora. Tako je ta postaja zopet zadržana, ko sem jaz prost in tako odpade veliko časa na brezplodno klicanje in tako nastajajo zamude na progah. Pri teletipnem stroju pa vključim aparat in oddam brzovajvke. Ako začne potem dajati nasprotna postaja, sprejemam od nje, ako pa je trenutno zadržana, lahko sprejemam na drugem aparatu, ona pa lahko začne potem, ko utegne, dajati brez moje navzočnosti pri aparatu, ker se ni treba bati, da bi stroj nepravilno sprejemal, kakor je to pri Hughesaparatu.

Na teletipnem stroju lahko vsak dela, ker je vseeno, kdaj udari na drugo tipko. Stroj se namreč nikoli ne prestavi, dočim je pri hughes aparatu neobhodno potrebno, da so presledki med udarci vedno v določenem časovnem razdobju, ker se sicer stroj v nasprotni postaji prestavi. Zato pa je teletipni aparat kot nalašč za naše razmere, saj v vseh centralah primankuje dobrih hugistov. Začetnik tudi na teletipnem stroju ne bo opravil mnogo, ako bo rabil za kratko brzovajvko četrte ure, a v skrajni sili bo le šlo, ker bo le lahko sprejemal, pa tudi odpravljaj, česar bi na hughesu ne mogel.

Teletipni stroj je končno zelo pripraven za transport, ker je v primeri s hughesom lahek. Tudi veliko manj ropota in ne trga tako živcev kakor hughes.

Kaj pa govori proti? Predvsem naši vodi. Za teletipni stroj je treba namreč čiste proge, najboljše kabske proge. Že močan dež oz. kak odvod onemogoča pravilno delovanje, ker dobimo znake, ki se ne odtisnejo. Ako je pa nevihta, je treba aparat sploh zapreti, dočim na hughesu lahko delamo naprej.

Tudi to bo res, da teletipni stroj ni tako trpežen kakor hughes ali morzov aparat, ki sta morda v rabi že 20—30 let, pa še delamo z njima.

Pripomniti je še treba, da je teletipni stroj pri nas za poskušnjo instalirala tvrdka Siemens. — Temeljita preizkušnja se sicer ne bo mogla izvršiti, ker stroj ni vključen na nobeni res močni progi, kjer bi se delalo ves dan neprenehoma. Razen tega dela na

njem samo »samouko« osobje brez daljše prakse. — Glede na rezultate in ocene v drugih državah pa prav gotovo ustreza svojemu namenu. Na mednarodnih progah se še ne uporablja.

Ako se uvede na naših progah, bo neobhodno potrebna tudi zanj prava izvežbanost manipulativnega in tehničnega osobja. Manipulativno se bo moralo vaditi v šoli, kjer bo imelo v 10 mesecih dovolj prilike, ali pa v primerno dolgih tečajih, tehnično se bo pa moralo seznaniti z njim pod vodstvom strokovnjaka specialista. — Vsako drugačno delo bo samo poskušanje. Ako pa bo delalo na njem izvežbano osobje, se bo lahko popolnoma izrabila brzina, ki odlikuje ta stroj, in izvežban mehanik bo kaj hitro odpravil vsako event. napako. F. Ž.

Janez Poharc:

Praške pošte.

(Nadaljevanje.)

Mesto Praga ima 86 poštinih uradov. Tudi na Češkem se pošte dele v razrede, in sicer obstoje trije razredi državni pošt in pa pogodbeno pošte. Pošte prvega razreda so tiste, ki imajo nad 12 uradniških moči, drugega razreda z 2—12 uradniškimi močmi, državne pošte tretjega reda so pa pošte, ki imajo samo po eno uradniško moč. Vse praške pošte so državne pošte, in nobena med njimi ni v tretjem razredu. Od vseh 86 pošt je 21 dostavnih pošt, to je takih, ki vrše tudi dostavo in pobirajo v svojem okolišu pisemske pošiljke iz nabiralnikov. Zato je Praga razdeljena na XIX okrajev. Praga 10 (Hrad) je samostojen dostavni okoliš za centralne državne urade, ministrstva in prezidentov dvor in ena dostavna pošta ne spada v pomerij velike Prage.

Pisma se pobirajo normalno na dan trikrat, po važnejših točkah v centru pa do šestkrat. Poleg nabiralnikov za navadno pisemsko pošto so pri vseh uradih in po prometnejših točkah še nabiralniki za cevno pošto in posebni nabiralniki za zračno pošto, tako da so tri vrste nabiralnikov. Da se olajša poslovanje uradništva, imajo veliki uradi, zlasti Praga 1, notranje nabiralnike za razne dele države in za inozemstvo, tako poseben nabiralnik za inozemska pisma, nabiralnike za samo mesto Prago, potem za Češko, Moravsko, Slovaško, nadalje poseben nabiralnik za ekspresna pisma, posebnega za vzorce in tiskovine itd.

Kolodvorske pošte so tri, in sicer Praga 6 (Demisov kolodvor — bivši severozapadni kolodvor), Praga 7 Cizina-Etranger na Masarykovem, bivšem državnem kolodvoru in Praga 15 na Wilsonovem, bivšem Franc Jožefovem kolodvoru. Vsa inozemska pošta je koncentrirana na Pragi 7, ki napravlja n. pr. za Jugoslavijo sledeče pisemske sklepe: za Ljubljano 1 dvakrat dnevno, za Zagreb 2 trikrat, za Beograd 1 dvakrat, Subotico 2 dvakrat ter sklepe za sledeče naše ambulanice: Mar-Be 12, Mar-Za 3, Za-Lju 11, Lju-Be 9, Vel. Kik-Vink 196, Sub-Vel. Bečkerek 158, Sub Be 7 in Sub-Be 8. Iz navedenega vidimo, da se dela precej detaljno celo za nas, ki smo precej oddaljena država, dočim se za Avstrijo, Nemčijo, Poljsko in Madžarsko delajo sklepi še podrobneje.

Pisemska tvarina se instradira že na posameznih dostavnih uradih, ki delajo pisemske sklepe za posamezne kolodvorske pošte, ambulanice in praške urade, za pisemske pošiljke za inozemstvo pa sklepe za Prago 7. Centralnega urada, ki bi zbiral vso pisemsko tvarino vseh uradov in potem delal odgovarjajoče pisemske sklepe, torej ni. Največ pisemske tvarine se nabira na kolodvorskih poštah, na Pragi I in Pragi 25.

Enako delajo vse bližnje in daljne ambulanice direktne pisemske sklepe za posamezne praške dostavne urade in odgovarjajoče kolodvorske pošte. Pri tako ogromnem prometu je treba seveda specializiranih moči. V ilustracijo, koliko je moči na večjih uradih in kako je delo razdeljeno, naj navedem kot primer Prago 7, ki ima okrog 800 uslužbencev, in sicer 350 uradnikov. Na ambulanice, izhajajoče iz Masarykovega kolodvora, odpade od tega števila 120 uradnikov ter 90 služiteljev in poduradnikov. Za inozemstvo obstoja poseben oddelek, ki šteje 50 uradnikov in 30 služiteljev. Oddelek se deli na tri pododdelke, in sicer na dohod inozemskih sklepov, odhod pisemskih sklepov za inozemstvo z zgolj priporočeno tvarino in na poseben oddelek za navadno pisemsko tvarino. Služba je strogo specializirana. Pri odhodu oddeleku rekomandacije na primer en uradnik samo prevzema pisemske sklepe in razdeljuje pisma za posamezne omare, drugi kartira južno Evropo, tretji zapadno in severno Evropo, četrti vzhodno Evropo, Azijo in Afriko, peti Ameriko. Šesti uradnik ima za vse te smeri ekspresna pisma in odpremo

izgotovljenih sklepov s sopodpisom pisemske karte. Na sličen način je tudi urejena pisemska špedicija za navadne pisemske pošiljke.

Paketne pošiljke za inozemstvo odpremljajo razne obmejne pošte (Bohumin, Budějovice, Břeclav, Bratislava, Košice itd.) na katere jih usmerjajo sprejemni uradi, samo pakete za Ameriko odpremlja direktno Prago 7. Paketno pošto, zlasti za daljne inozemstvo, odpravljajo tudi privatne špedicijske družbe, predvsem Schenker Comp.

Za telegraf in telefon je v Pragi posebna centrala. Mestne telefonske zveze so avtomatizirane. Posebnost Prage je cevna pošta, ki veže Prago 1 z vsemi dostavnimi uradi. Če kdo torej odpošlje pismo iz petega okraja za sedmi, ekspedira odgovarjajoči poštni urad pismo s posebno napravo po cevi na Prago 1, ta pa na naslovni urad. S temi pošilkami se ravna v pogledu dostave kakor z ekspresnimi. Da se promet modernizira, je umevno in zato so skoro vsi uradi opremljeni z modernimi stroji za žigovanje in skoro vse večje firme imajo frankotipne stroje. Nov, posebno moderno in vzorno urejen poštni urad je v novi palači poštne hranilnice. To je res zgleden sodobni poštni urad, ki je opremljen najmoderneje z vsem komfortom, popolnoma higienično urejen in opremljen z najmodernejšimi izumi na polju poštne, telefonske in telegrafiske stroke.

O položaju osebja, organizacijah in drugem pa prihodnjic.

X. redni letni občni zbor „Dobrote“

osmrtnega podpornega društva poštnih namoščencev v Ljubljani, se bo vršil dne 29. maja 1932 dopoldne v Beli dvorani hotela Uniona v Ljubljani, Miklošičeva cesta. — Pričetek ob 8.30. Ako bi občni zbor ob tej uri ne bil sklepčen, se bo pričel pol ure pozneje, to je ob 9. in bo sklepčen ne glede na število navzočih članov.

Dnevni red:

1. poročilo upravnega odbora in preglednikov računov;
2. predlogi odbora in članstva;
3. eventualna sprememba pravil;
4. dopolnilne volitve;
5. slučajnosti.

Predlogi članov se morajo najkasneje osem dni pred občnim zborom pisмено prijaviti odboru, ker se sicer o njih na občnem zboru ne bo sklepalo.

Odbor.

Vaclav Kunst:

Moji nasveti za službo na morzu.

Kako važna je vsaka krajšava v prometu na morzu, naj ilustrirata naslednja dva primera:

Če bi se v vsaki brzojavki, ki se izdela (sprejme in odpravi) v mariborski brzojavni centrali, oddala samo ena sama črka več, kakor je neobhodno potrebno, bi to dalo letno 393.000 črk, to je 79.200 besed. Da bi vse te besede na morzu odpravil (sprejel), bi moral morzist, ki napravi na uro 300 besed, delati 264 ur, to je 33 dni, ali vsak od šestih morzistov po dobrih pet dni. Za eno samo odvišno črko...! In koliko, ne črk, marveč besed in celih stavkov se na morzu brez potrebe daje in kake ogromne številke bi to letno dalo.

Naslednji primer je še bolj kričeč:

Vzemimo slučaj, da bi se v vsaki brzojavki, kakor zgoraj, morala ena sama beseda na zahtevo sprejemajoče postaje ponoviti. Prekinitev dajanja, zahteva za ponovitev in ponovitev sama zahtevajo najmanj 20 črk. Ta, navidezno mala zadevica, zaradi katere bi si kdo zlepa ne belil glave, da tale letni efekt: 7.920.000 črk, ali 1.585.000 besed, to je 5283 ur ali 660 dni (skoro dve leti) dela. Tudi telegrafist, ki napravi maksimalno 500 besed na uro, bi za ta posel rabil precej preko enega leta.

Navedena dva primera dovolj jasno govorita za to, da je treba paziti pri telegrafiranju na vsako posamezno besedo, na vsako črko, da, na vsak znak.

Kako dela praktični morzist?

Nastop in prevzem službe.

Ob prevzemu službe pogledj v zapisnik brzojavnega obratovanja, kaj prevzemaš. Prepričaj se, ali se ostanek brzojavk ujema z vpisom, pogledj na miliampermeter, kakšno je stanje voda, prepričaj se s par znaki, ali je aparatura v redu, napiši nato na začetek brzojavnega traka številko voda, datum, uro in se podpiši, nato pa potrdi prevzem službe

v zapisniku z navedbo datuma, ure, stanja voda (v. d. = vod dober oz. napako, katero ugotoviš) ter se podpiši (čl. 46/3.).

Če je vse v redu, je s tem prevzem končan, če pa opaziš pri prevzemanju kako nerednost (napačni ostanek, pogreška na vodu ali v aparaturi itd.), zabeleži to v zapisniku in se krlj s tem, da to takoj javiš kontrolnemu uradniku, ker od trenutka naprej, ko si prevzem potrdil, odgovarjaš za vod in aparaturo, kakor tudi za vse, kar se na tem delovnem prostoru godi.

Prevzemi na enak način vse vode, ki so v tvojem delokrogu, in si pripravi, če je potrebno, primerno rezervo traka in blokov, potem pa začni delati.

Na katerem vodu najprej? Na tistem, na katerem je v ostanku kaka brzojavka, ki ima prednost pred ostalimi. Če takih brzojavk ni, storiš prav, ako pri istovrstnih brzojavkah odpraviš najprej posamezne, potem pa vzameš postajo, za katero leži več brzojavk, vendar pa moraš pri tem strogo paziti, da odpraviš najprej najstarejše, ker se morajo istovrstne brzojavke odpravljati po redu, po katerem so došle, oziroma pri lokopredanih po redu predaje (čl. 76, točka 3. in 4.).

Klicanje

Preden sploh položiš roko na dajalo, se zavedaj:

1. da si kulturnen in olikan človek;
2. da je tvoj vis-a-vis tudi človek, mogoče še kulturnejši in olikanejši od tebe;
3. da je žica, ki te spaja s korespondenčno postajo, samo nekaj podaljšek tvojih glasilnic, samo sredstvo, ki razširja krog, v katerem se tvoja beseda sliši, in da moraš kot kulturnen in olikan človek občeati s svojim partnerjem najmanj tako dostojno in vljudno, kakor bi to storil v dobri družbi osebno;

4. da se po žici vsled pomanjkanja osebnega kontakta sliši in občuti vsaka beseda neprimerno ostreje, kakor pri osebnem razgovoru, in da moraš zato izbirati prav previdno vse izraze in se izogibati vsake besede, katero bi zamogel tvoj vis-a-vis, ki je mogoče bolan in razburljiv, slabo tolmačiti;

5. da način dela verno prikazuje kvaliteto delavca, ker čim večkrat prideš v konflikte s svojim partnerjem, tem slabši delavec si ti sam;

6. da je telegraf mehanizem, ki lahko odpove. Zato ne išči napak najprej pri svojem partnerju, marveč se prepričaj, ali ni povod za otežkočeno delo mogoče tehnične narave;

7. da smeš okupirati vod samo toliko časa, kolikor je skrajno potrebno, da izvršiš delo, ter da čaka mnogo postaj na vod;

8. da je najboljši morzist tisti, katerega je na vodu najmanj opaziti, to se pravi tisti, ki ima razen teksta, ki ga odpravi, najmanj povedati. Bodij zato z besedami pri vsej vljudnosti skrajno skop, dajaj razločno, sprejemaj hitro in točno.

Če boš delal po zgornjih osmih točkah, boš videl, da je delo na morzu igrača in zabava.

V klicanju je slabih najmanj 90 odstotkov morzistov.

Rekel sem, da je žica samo podaljšek tvojih glasilnic. To velja prav posebno še pri klicanju postaj. Kakor se kličemo ljudje med seboj, tako se kličemo tudi po žici. Kje na svetu kličemo Ano tako-le: anaanaanaana itd., kakor kličemo navadno naši morzisti? To je naravnost blaznost. Prepričan sem, da se Ana na tak klic ne bo odzvala. Če pa jo razločno in jasno pokličemo: »Ana! Ana! Ana!« se bo gotovo javila, ako ji je tvoj glas le dosegel. Delaj isto na žici! Kličij postajo z razločnimi znaki, s precejšnjimi presledki, ker se klični znaki, ki se markantno in v lepih presledkih dajejo, prav karakteristično in rezko slišijo. Na take znake se bo vsakdo rad in hitro javil. Pokličij postajo samo trikrat zaporedoma, to pa tako razločno, da bo lahko tudi tisti, ki nima posluha, znake razbral in razumel, po treh znakih pa malo počakaj. Po kratki pavzi (2 do 5 sekund) ponovi zopet trikrat klični znak na enak način in napravi zopet presledek. Če se postaja še ne javi, jo pokličij tretjič.

Mnogo prej boš doklical postajo tako, kakor pa, ako ji daš celo verigo na vse načine popačenih, nepravilnih in površnih zna-

Priporočeno ameriško pismo.

Ta podlistek smo posneli po nemškem strokovnem listu. Vsebinska je fina psihološka preiskava duševnih bojev, katerim je včasih v službi izpostavljen rahločuten poštni uslužbenec.

Preden vam povem zgodovino svojega trpljenja, je treba, da veste, kdo sem. Imenujem se Leopold Müller, dovršil sem osemindeseto leto, po poklicu sem sluga, sel, pismonoša — kakor nam že pravijo.

Moje trpljenje se je pričelo s pismom. Prišlo je iz Amerike. Zgoraj je imelo vidno rdečo označbo: »Rekommandiert!« Priporočeno ali vpisano pismo. Kaj je tu nenavadnega? O, še dosti, kar boste kmalu slišali. Pismo sem dostavil in si dal prejem potrditi. In zdaj se je začela moja Golgota! Naslovnik se je pritožil, da v pismu ni dobil označenega denarja. Pismo je bilo oropano. Lahko pa tudi, da je bila pomota. Kdo ve? Prav verjetno je, da je pošiljatelj pozabil vložiti v priporočeno pismo omenjeni znesek. Vsekako je bilo tako. In zakaj se ni ta možnost upoštevala? No, zakaj? Ker veliki črni krokarji radi zasledujejo male, nižje ptice.

Rekel sem, da se je moje trpljenje začelo s pritožbo zaradi pogrešanega denarja. Kako? Malo potrpite, vam vse povem. Začeli so me opazovati! Kaj se to pravi? Najprej pomeni to, da sem bil osumljen izropanja ameriškega priporočnega pisma. Ali je sum kaj tako hudega. Saj je bil nemški cesar Viljem osumljen, da je zapustil domovino v

trenutku, ko je bila v največji stiski. To je stvar zase, vladarska zadeva ni poštna zadeva. K svojemu priporočenemu poštnemu dogodku lahko pripomnim, da je bil to hud udarec, ko sem bil po tridesetletnem zvestem službovanju osumljen tatvine.

Opazovali so me, mnogo znamenj je to vsak dan potrdilo. O, da sem imel žensko, kateri bi se bil mogel zaupati. Gotovo bi me bil udarec mnogo manj bolel. Pri njej bi si bil olajšal srce. Zena bi me tolažila, češ, da vse preveč črno gledam, da me v resnici ne opazujejo, ampak se meni samo tako dozdeva!

Danes, ko sem ozdravel, morem tako hladno in stvarno soditi, med svojim trpljenjem mi je bilo kaj takega nemogoče. Zena bi me bila obvarovala duševne potrtosti, žal pa sem samec; moja soba je prazna in tiha, samo miške slišim, ki ponoči pod mojo posteljo glodajo in cvilijo.

Kje sem ostal? No pač; čutil sem se osumljen. Pismo me je zasledovalo na vseh potih. Če so mi v uradu izročevali pošto, so prodirali pogledi mojih predstojnikov v globino mojega srca kakor bi vpraševali: »Ali si ti tisti tat?«

Ta ali oni bi bil morda modroval: Imel je slabo vest, zato se boji. Takšnemu besedičenju moram odgovoriti tako-le: Strahu ne poznam, ampak užaljen sem bil do dna svoje duše. Užaljen, ker nisem več užival zaupanja.

Kadar sem šel dostavljati, se mi je zdelo kakor bi šel kdo v šlapah za menoj. Ozrl sem se, in kdo je bil zadaj. Moja senca. Bal sem

se torej sam sebe. Vidite, tako nemirno je bilo moje življenje. Bolan sem bil. Ali sem dvomil o svoji bolezni? Če me preganjajo, ali niso moji živci v redu — ali pa so moji živci zdravi in so me res zasačili pri kakem prestopku? Taki dvomi in vprašanja so stresali mojo dušo.

Vse svoje življenje sem bil odkrit, pošten človek, ki je vsem ljudem odkritosrčno zaupal — in to moje zaupanje v človeštvo se je hipoma zrušilo, ko tisti, katerim sem zaupal, meni niso zaupali! To je bil tako hud udarec, tako uničenje moje vere v ljudi, da sem bil pokopan pod temi razvalinami.

Moje obnašanje se je izpremenilo. Postal sem boječ, moje prej tako mirno oko je postalo nemirno, begajoče. To se je ljudem čudno zdelo, kar je pač še povečalo sumnjo v mojo nepoštenost.

Neko jutro pa je prišlo do katastrofe. Urejal sem korespondenco za svoj dostavni okraj. Kontrolor je napravil žaljivo opazko, morda čisto nedolžno opombo, ki sem jo pa zaradi svojega duševnega obolenja napačno razumel — in — in — in! No, kaj — in? Čujte! Planil sem pokonci, pograbil kontrolorja za vrat, ga davil, grizel, bil, praskal — kakor divja mačka. Grozno, če danes, ko sem zopet zdrav, na vse to pomislim.

In kaj se je potlej zgodilo. Moj Bog, kaj neki? No, to kar se je moralo zgoditi. Pridrdral je pred pošto rešilni voz, štiri močne roke so me potisnile noter in odpeljali so me v — norišnico. Tukaj se konča moje življenje, sem si mislil naslednje dni. Jaz, tisti človek, ki je imel rad vse ljudi, ki je zaupal

kov, iz katerih poklicana postaja ali ne zna razbrati klicnega znaka ali pa že po malomarnem načinu klicanja slutiti, da se nima nadejati dobrega partnerja in uspešnega dela.

Tvoj klic je tvoja legitimacija, s katero se korespondenčni postaji predstaviš. Vsakdo rajši dela z dobrim partnerjem, ko s slabim, in morzist na klicani postaji ima iste »slabosti«. Daj mu zato tako lep in markanten klic, da ga boš uveril, da si najboljši delavec na svetu in on gotovo ne bo hotel zaostati ter se bo potrudil, da te čim prej postreže.

Če si tako odpravil tri grupe po tri klicne znake, pa se ti postaja kljub temu ne javi, potem je to znak, da te ali ne sliši, ali je zadržana, ali pa se iz malomarnosti ne javi. Za tebe je glavno, da si svojo dolžnost storil, zato se nič ne razburjaj, marveč mirno vpiši v zapisnik uro in minuto ter klicni znak postaje s pripombo »se ne javi«, pa si popolnoma krit. Še dalje klicati nima nobenega smisla. Vod rabijo namreč tudi druge postaje in zato jim ga čimprej odstopi. Da pa bodo postaje vedele, da si s klicanjem gotov in da je vod prost, pristavi zadnjemu klicnemu znaku (devetemu) znak **sk** (...-.-), kar pomeni, da si gotov. Če ta znak opustiš, se sicer prav nič ne pregrešiš proti določilom pravilnika, je pa velikega pomena, da ta znak odpraviš. In zakaj? Če po poslednjem klicnem znaku ne odpraviš **sk**, bo vsaka postaja, ki bi rada na vodu delala, še počakala, ali boš še klical in tako ostane vod nezaseden. Če pa tak znak odpraviš, ve vsaka postaja, da je sedaj vod prost in lahko takoj začne s svojim klicanjem in delom. Če imaš na istem vodu še kako drugo postajo, katero hočeš poklicati, potem seveda znaka **sk** ne odpravljaj, da ti voda kdo drugi ne zasede, marveč začni po kratkem presledku na enak način klicati drugo postajo.

Ne kliči principiarno nikdar več kakor po trikrat s tremi klicnimi znaki, ker si boš samo z doslednostjo postaje vzgojil. V najkrajšem času bodo vedele, da se morajo javiti, ako hočejo priti na vrsto. Če pa ne kličeš dosledno, si jih razvadiš in misliš si bodo: saj bo še poklical.

Kliči pa enako dosledno mnogo počasneje, kakor običajno daješ in kolikor mogoče razločno.

Če se ti postaja ni javila, opravi korespondenco z drugimi ter jo pozneje zopet na isti način kliči. Ako je drugo klicanje zopet brezuspešno, zabeleži to v zapisnik in javi kontrolorju, ki bo storil, kar je potrebno, sam se pa s postajo pri poznejšem delu ne spuščaj v prerekanje.

Če si ti klican, računaj z nagajivostjo in maščevalnostjo človeških bitij. Potrudi se zato, da te kličeči postaji ne bo treba več ko trikrat poklicati, ker bi te sicer postaja pri drugi priliki lahko pustila na cedilu in se za tvojo nepozornost maščevala.

Če si zaposlen ter ne moreš delati, daj postaji znak čakanja **as**, katerega naj, če le količkaj moreš presoditi čas svojega zadržanja, spremilja številka, ki označuje minuite čakanja, na pr.-.-, to je »prosim, pokličite me zopet čez dve minuti«, oziroma »za dve minuti imam še dela z drugo postajo«. Prisluhni nato, katera postaja te je klicala, pa se javi sam, čim boš prost.

To je akt vljudnosti in pripravljenosti, ki bo našel dober odmev, in bo mnogo pripomogel h korektnosti odnošajev med postajami.

Kako se pravilno javiš?

Slabi morzisti se javljajo nekako takole:-.-. Ti pa ne pozabi, da pomeni vsak nepotreben znak letno 33 dni dela in se javi pravilno tako-le: pritisni na dajalo (odlomek sekunde) in kličeča postaja bo takoj nehala klicati, ker bo opazila, da je brez toka, nato pa se javi:-.- in prav nič drugega. Vsaka pika več je nepotrebna, ker te je postaja prav gotovo dobila na trak. S tem namreč, da si za trenutek pritisnil na dajalo, je kličeča postaja podzvestno odprla aparat, ker je mislila, da ji hočeš kaj povedati.

Tudi ti takoj prenehaj klicati, čim čutiš, da je klicana postaja prišla za dajalo, odprl aparat in poglej na trak, ali se javlja, ali ti pa hoče kaj drugega povedati. Če se ti postaja javi z doslej običajnim in nepotrebnim uvodom črk in pik, si mirno domišljaj, da

znaš to ti sam bolje napraviti ter ji to nerodnost odpusti.

Če je klicana postaja zadržana in ti je dala znak **as**, ji povej, da si jo razumel, in sicer takole:-.-. Svojega lastnega klicnega znaka ne pozabi, ker je za klicno postajo važno, da ve, kdo jo kliče. Če je klicana postaja vestna, se bo sama javila, čim bo prosta in ne bo čakala, da jo ponovno pokličeš in zato mora vedeti tvoj klicni znak.

Ko se je klicana postaja javila z znakom **ve** (...-.-) in s svojim klicnim znakom, je obenem tudi že odprla aparaturo in je pripravljena za sprejemanje. Odgovori ji tudi z istim znakom (**ve**) in z lastnim klicnim znakom, torej-.-. (brez vseh drugih »okrasov«). Na ta način sta izmenjana obadva klicna znaka korespondenčnih postaj in čelenu 80/1. pravilnika je zadoščeno.

Ko vstopaš zjutraj v prvo zvezo s kako postajo, bodi vljuden ter vošči »dobro jutro«, razume se, da skrajšano (...-.-), pa tudi ti se za tako voščilo, če si ga dobiš, na enak način zahvali, seveda še le takrat, kadar je na tebi vrsta dajanje, ne pa med dajanjem korespondenčne postaje. Pravilnik pozdravljanja ne predpisuje, vsakemu pa pazljivost in vljudnost ugaja. Po 10. uri se **dj** več ne vošči, če pa to kljub temu storiš, ni narobe.

S tem, da si kot kličeča postaja dal znak-.-, je zveza med obema postajama vpostavljena in če nima klicana postaja še česa pripomniti, začni brez drugega znaka z oddajanjem brzojavke.

Kaj pa, če te klicana postaja prekine, še preden si začel oddajati brzojavko? Vzemimo, da je aparatura v redu. Potem te sme klicana postaja prekiniti edino le v slučaju, če ima za tebe brzojavko, ki ima prednost pred privatno. Ni namreč nikjer predpisano, da bi morala tista postaja, ki je klicala, prva dati svoje brzojavke, marveč jo ima dati tista, koje brzojavka ima večjo prednost. Če pa se je odpravljajanje po rangi nižjega telegrama že pričelo, izgubi korespondenčna postaja pravico prednosti za svojo prednostno brzojavko in sme začeto odpravljajanje prekiniti samo v zelo redkem absolutno nujnem slučaju. (Čl. 76/2.)

vsemu svetu; jaz sem izobčen iz človeške družbe, norec, blaznik, občinstvu nevaren človek.

Nič več nisem hotel slišati o ljudeh. V srcu sem se obrnil od ljudi — in glej, v tistem trenutku, ko sem zavrget ljudi, se mi niso več zdeli nevarni, nič več nisem imel strahu pred njimi. Stal sem spet na svojih nogah. Ozdravel sem! Bil sem pa še zmeraj v norišnici.

In kako mi je bilo. Jaz za svojo osebo sem se čutil zdrav in zdelo se mi je, da je svet zunaj blaznice duševno bolan. Prav in dobro je bilo, da sem bil ločen od onega bolehnega nezaupljivega sveta.

In šel sem sam vase. Onemel sem: govoril nisem ne z zdravniki ne z bolniki. Živel sem življenje zase, pa ne morda sam. Ne, bil sem bogatejši in srečnejši kakor kdaj prej — imel sem družino, tako lepe nisem nikdar prej poznal. Moja duša se je pogovarjala z drevjem, s cveticami, ptički, z vetrom, s soncem, z iskrami ob kremenu ter z večnimi zvezdami. Zvezde so postale moje najboljšje prijateljice. Po cele noči sem ležal v postelji in gledal skozi okno v nebeski obok in pota zlatih zvezd. Jaz sam sem z njimi hodil svobodno in lepo in mirno in zaupno čez srebrni most Rimske ceste in velika zlata zvezda je prepevala o lepoti, blagosrčnosti in harmoniji.

Torej v norišnici sem našel svojo srečo. Živel sem na tihem, daleč od ljudi.

Neki dan pa je prišla sreča k meni iz zunanega sveta. Obiskal me je kolega, poštar kakor jaz, bil je idealist, socialist, blagajničar v poštini organizaciji. In k temu človeku sem našel notranjo zvezo. Njega, ki je prišel k meni z odprtim, zaupnim srcem, sem sprejel v svoj tihi harmonični svet. Njemu sem se zaupal, pravil sem mu kakor bi bil moja žena, še več, kakor bi bil moja rodna

mati, tako zaupanje sem čutil do njega. Cesar nisem črnil nobenemu zdravniku, to sem njemu odkril. Razumel me je. Takoj je spoznal, da je bilo nezaupanje do mojega poslovanja vzrok mojega obolenja. Vedel je, da je bilo priporočeno pismo vzrok moje duševne katastrofe. Osumljen sem bil tatvine in ta sum je postal moji poštini duši kaplja žgočega strupa, ki me je ugonabljal noč in dan.

Moja povest je pri koncu. O priporočenem pismu nimam kaj več povedati. Kvečjemu lahko pripomnim, da sem zopet v službi, da ljudem spet popolnoma zaupam, da sem vse ljudi sprejel v svojo harmonijo do narave. Danes sem zopet srečen, kolikor pač more biti srečen slaboten človek.

Stopil sem v poštino organizacijo, ki je moja družina, moja žena, moja opora! Nič več nisem sam na vsem širokem svetu! Vsem onim, ki niso imeli do mene svoje dni zaupanja, sem rad odpustil. Naj bi prišli k nam tudi moji nekdanji neprijatelji. V naši organizaciji je dovolj prostora za vse. V njej je harmonija, prijateljstvo in mir!

— **Zasedanje Glavnega prosvetnega sveta.** Glavni prosvetni svet v Beogradu ima daljše zasedanje v ministrstvu prosvete. V smislu svojega statuta razpravlja o učnih knjigah, šolski kvalifikaciji uradništva in šol. Seje se udeležujeta iz naše banovine kot stalna člana načelnik prosvetnega oddelka banske uprave v Ljubljani g. Josip Mazi in predsednik sekcije jugoslov. učiteljskega združenja za dravsko banovino g. Ivan Dimnik.

Belgija bo razpisala narodno posojilo v znesku 650 milijonov frankov za izboljšanje telegr. telef. službe.

Nemško poštno ministrstvo je izdalo nove dobrodelne poštne znamke, kojih dohodki so namenjeni za nezaposlene.

Osebnosti.

Napredovali so v IX. skupino: pb. ur. Volkar Alojzij v Celju, Kolbezen Ervin na Mariboru 2, Pušl Ivan na Ljubljani 1, Bergant Franc v Novem mestu, Fleischmann Ernest v Ptuj, Gregorič in Kovačič Leon v Murski Soboti, Jesih Cvetoslav v Kranju, Kukar Jakob v Litiji, Miklavčič Svetopolk na Mariboru 1, Zorž Alojzij na Ljubljani 2 in Miklavc Anton na Ljubljani 1. V X. skupino: pt. manip. Črnugelj Josipina na Ljubljani 6, Pečar Anton na Mariboru 2, Škerjanec Alojzij na Ljubljani 2 in Vidmar Gabri-jela na direkciji.

Premešeni so: pb. ur. VIII. skup. Podmenik Olga z Ljubljane 1 v Sarajevo, Kappus Franja iz Mojstrane na Ljubljano 1, Videmšek Karla z Ljubljane 1 na Ljubljano 5, Levstek Marija iz Sodražice na Ljubljano 1, Stimec Ljudmila iz Slovenjgradca v Čabar in Petrovec Ana iz Sarajeva na Ljubljano 1; pb. ur. IX. skup. Kramarič Mirko iz Beograda na Ljubljano 2 in Kukar Jakob iz Litije na Rakek; pt. manip. X. skup. Zagar Apolonija iz Čabra v Sevnico in Milavec Pavlina z Rakeka na Ljubljano 1; telef. X. sk. Švajger Ljudmila z Ljubljane 5 na Ljubljano 1; arh. ur. X. skup. Peterman Pavla z Jesenice na Gor. v Mojstrano; ur. priprav. Jeranič Franc z Ljubljane 2 na Rakek; zvan. III. skup. Butala Katarina iz Čabra v Slovenjgradec in Tanko Alojzija z Rakeka na Ljubljano 3; služ. II. skup. Tanko Anica z Rakeka na Ljubljano 1 in Španjol Vera iz št. Vida nad Ljublj. na Ljubljano 1.

Ostavka: Schinko Josipina, zvan. III. sk. v Rušah.

Poroke: zvan. II. sk. Gomboč Franc v Cankovi se je poročil s Terezijo Pintaričevno, služ. II. sk. Levak Jožef v Brežicah z Jožefo Škofca in pogodb. pošt. Udvarc Marija v šent Jerneju z žel. uslužb. Rudolfom Rajarjem.

Umrlj so: Petelenka Lina, služ. II. sk. na Mariboru 1.

ODPRAVNIK

išče mesto stalnega poštnega pomočnika proti oskrbi in plači po dogovoru. Naslov pove uprava lista.

Dent. Leop. Šmerkoli

tehničar

prej voditelj ateljeja Zins

Ljubljana VII

Celovška cesta 32/II.

Sprejema

od 8.—12. in od 14.—18.

Telefon štev. 34—48

Največjo izbero vsakovrstnega usnja in čevljarских potrebščin priporoča

Franc Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11

POZOR

Naznanjam vsem poštnim nameščencem, da sem PREVZEL KROJAČNICO »GOSPODARSKE ZADRUGE«, Grudnovno nabrežje štev. 1 (Pred Prulami štev. 1).

Izdeloval bom vsakovrstna oblačila po najnovšem kroju za dame in gospode. V zalogi imam blago vseh vrst kakor tudi češke in angleške vzorce.

Postrežba točna, cene solidne!

Priporoča se

KVEDER LEOPOLD,
krojaški mojster.

Modno in manufakturno blago v veliki izbi ter solidni postrežbi in po

nizkih cenah!

KÜHAR & HROVAT

Maribor, Aleksandrova cesta št. 9

Noblesse

Ljubljana
Aleksandrova cesta št. 4

Damska konfekcija

Gospodom izdelujemo po meri

Najnovjši dunajski modeli

„WAFFENRAD“

kolo svetovnega slovesa

JUGOSLOV. STEYR TOVARNE
LJUBLJANA

Zastopstva povsod.

JOSIP OLUP

LJUBLJANA

priporoča svojo trgovino z manufakturnim blagom, moškimi oblekami domačega izdelka in perila iz lastne tovarne »Triglav« po najnižjih cenah. — Obleka in perilo po naročilu se najhitreje in najsolidneje izvršuje. Moške obleke se dobijo že od Din 200.— dalje. — Moje geslo je: »Nizke cene — dobro blago!« — Dobavitelj Gospodarske zadruge poštne nameščencev proti nakaznici.

Razširjajte „Poštni Glasnik“!

KOLESA

in vse potrebščine za nje kupite najbolje in najceneje samo pri tvrdki

A. GOREC D. Z O. Z.

v palači Ljubljanske kreditne banke na Dunajski cesti 1 in delavnica na Gosposvetski cesti 14.

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 8

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Slovenijo vseh izdelkov tovarne za dokumentni in kartni papir

BRATJE PIATNIK, RADEČE